

طرح درس دانشکده علوم توانبخشی
دفتر توسعه آموزش

قسمت هایی که با استفاده از برنامه ملی (کوریکولوم) تکمیل می شود. تاریخ تنظیم: 1402/10/23

نام درس		مقطع / رشته	
تئوری آکوپیشن		کارشناسی / کاردرمانی	
کد درس / دروس پیش نیاز		زمان / مکان برگزاری	
۰۲ / مبانی کاردرمانی		روزهای شنبه ساعت ۱۳ لغایت ۱۵ / دانشکده توانبخشی (ساختمان شماره ۲)	
تعداد کل واحد درسی: ۱		کل مدت زمان تدریس: ۱۷ ساعت	
نوع درس		عملی	
نظری ۱			
ساعت آموزشی (نظری / عملی / کارآموزی)		۱۷ ساعت نظری	
شرح درس			
دانشجویان کاردرمانی جهت تجزیه و تحلیل و کاربرد صحیح فعالیت ها به منظور اجرای مداخلات کاردرمانی در مشکلات مختلف بیماران و مراجعین نیازمند شناخت دقیق فعالیت و بررسی آن از ابعاد گوناگون هستند. لذا کسب نگرش مناسب از ابزار اصلی درمان ضروری است.			
هدف کلی			
آشنایی دانشجویان با تعریف اصطلاحات رایج در کاردرمانی و کاربرد صحیح آنها در طرح ریزی برنامه های درمانی مراجع کنندگان.			
محتوای درس			
<ul style="list-style-type: none"> تعریف آکوپیشن، شکل گیری عملکرد کاری و حیطه های مختلف آن تعاریف مفاهیم تخصصی (فعالیت- تکلیف- نقش- مشارکت و...) تمایز تعاریف مفاهیم تخصصی (فعالیت- تکلیف- نقش- مشارکت و...) در جامعه و فرهنگ ایرانی و جهان آکوپیشن به مثابه: هدف، ابزار، درمان نقش آکوپیشن در مشارکت طی مراحل مختلف زندگی مداخلات مبتنی بر آکوپیشن (استفاده ابزاری و استفاده هدفمند) فعالیت های روزمره ی زندگی و فعالیت های کارساز روزمره ی زندگی بازی و اوقات فراغت (تفاوت ها و شباهت ها) و نقش آن در زندگی کار، تحصیل، مشارکت اجتماعی، و مدیریت سلامت خواب و استراحت در زندگی حیطه ها (Domain) و روند (Process) در کاردرمانی بافتار و محیط (context and environment) الگوهای کارکردی (performance pattern) مهارت های کارکردی (performance skills) عوامل مرتبط با مراجع (client factors) ارزیابی و ارزشیابی (assessment and evaluation) فرایند ارزیابی و درمان سناریوی مبتنی بر مراجع و انجام یک ارزیابی Top-Down 			
فهرست منابع			

الف) کتب:

1. Pedretti LW, Early MB, editors. Occupational therapy: Practice skills for physical dysfunction. London: Mosby; Last Ed.
  2. Trombly CA. occupational therapy for physical and dysfunction. Baltimore: Williams and Wilkins, last version.
  3. Thomas H: Occupation based activity analysis, NJ, Slack, Last version.
- American Occupational Therapy Association. (2020). Occupational therapy practice framework: Domain et process.

ج) محتوای الکترونیکی:

<https://www.aota.org/>

د) منابع برای مطالعه بیشتر:

<https://research.aota.org/ajot>

گروه آموزشی متولی

کاردرمانی

اساتید دوره

میزان (درصد) مشارکت	Email	مرتبه علمی	نام و نام خانوادگی
۱۰۰ درصد	Mpashmdarfard@gmail.com	استادیار	مرضیه پشم‌دارفرد

جلسه ۱

موضوع درس

- تعریف آکوپیشن، شکل گیری عملکرد کاری و حیطه های مختلف آن
- تعاریف مفاهیم تخصصی (فعالیت-تکلیف-نقش-مشارکت و...)

اهداف رفتاری پایان درس

حیطه شناختی:

- فراگیر بتواند با تعریف آکوپیشن آشنا شود
- فراگیر بتواند با شکل گیری عملکرد کاری و حیطه های مختلف آن آشنا شود.
- حیطه عاطفی:
- فراگیر بتواند:
- آکوپیشن، عملکرد کاری، و تفاوت آن ها با شد و ... را درک نماید.
- ماهیت آکوپیشن در کاردرمانی را درک کند.
- فراگیر در زمان تدریس، با حرکات سر و برقراری ارتباط چشمی نسبت به موضوع درس توجه نشان دهد.
- فراگیر در زمان تدریس، بصورت فعالانه در بحث های کلاسی شرکت می کند و به سوالات استاد پاسخ دهد.

منابع	وسایل کمک آموزشی	زمان (دقیقه)	روش تدریس	محتوای درس
تمام منابع اعلام شده	پاورپوینت تخته وایت بورد	۱۲۰ دقیقه	یادگیری با رویکرد سخنرانی	<ul style="list-style-type: none"> ● نشان دادن طرح درس و طرح دوره ی واحد تئوری آکوپیشن به دانشجویان و ایجاد پیش زمینه ی ذهنی در ارتباط با محتوایی که تدریس خواهد شد ● بیان اهداف درس و اهداف جلسه ● توضیح آکوپیشن، و تفاوت آن با شغل، کار کار داوطلبانه و... ● توضیح عملکرد کاری، و تفاوت آن با شغل، کار کار داوطلبانه و... ● جمع بندی مطالب ارائه شده ● مشخص نمودن سرفصل مطالبی که جلسه ی آینده تدریس خواهد شد جهت پیش خوانی دانشجویان.

ارزشیابی درس

پرسش و پاسخ ابتدای جلسه آینده / ارزشیابی پایان ترم

جلسه ۲

موضوع درس

- تمایز تعاریف مفاهیم تخصصی (فعالیت-تکلیف-نقش-مشارکت و...) در جامعه و فرهنگ ایرانی و جهان
- آکوپیشن به مثابه: هدف، ابزار، درمان

اهداف رفتاری پایان درس

حیطه شناختی:

- فراگیر دانشجو با تعاریف مفاهیم تخصصی (فعالیت-تکلیف-نقش-مشارکت و...) آشنا شود.
- فراگیر بتواند با تمایز تعاریف مفاهیم تخصصی (فعالیت-تکلیف-نقش-مشارکت و...) در جامعه و فرهنگ ایرانی و جهان آشنا شود.

حیطه عاطفی:

- فراگیر مشارکت، تکلیف، نقش و... را به خوبی شناخته و تعریف کند.
- فراگیر تفاوت تعاریف موجود در ارتباط با مشارکت، تکلیف، نقش و... را بدر یران و جهان ه خوبی شناخته و تعریف کند.
- فراگیر کاربرد مشارکت، تکلیف، نقش و... را در کاربرمانی به خوبی شناخته و درک کند.
- در بحث گروهی شرکت نماید.

منابع	وسایل کمک آموزشی	زمان (دقیقه)	روش تدریس	محتوای درس
تمام منابع اعلام شده	پاورپوینت تخته وایت بورد	۱۲۰ دقیقه	یادگیری با رویکرد سخنرانی و معرفی نمونه موردی	<ul style="list-style-type: none"> • بیان اهداف جلسه • تعریف، توضیح و اهمیت پیدا کردن مشارکت، تکلیف، نقش و... را به خوبی شناخته و تعریف کند. • دانشجویان دیدگاه های خود را در ارتباط با درکی که از مشارکت، تکلیف، نقش و... پیدا کردند مطرح نمایند. • مشخص نمودن سرفصل مطالبی که جلسه ی آینده تدریس خواهد شد جهت پیش خوانی دانشجو. • جمع بندی مطالب ارائه شده • ارائه تکلیف برای جلسه آینده

ارزشیابی درس

پرسش و پاسخ ابتدای جلسه آینده / ارزشیابی پایان ترم

جلسه ۳

موضوع درس

- نقش آکوپیشن در مشارکت طی مراحل مختلف زندگی
- مداخلات مبتنی بر آکوپیشن (استفاده ابزاری و استفاده هدفمند)

اهداف رفتاری پایان درس

حیطه شناختی:

فراگیر بتواند با آکوپیشن به مثابه: هدف، ابزار، درمان و نقش آکوپیشن در مشارکت طی مراحل مختلف زندگی آشنا شود.

حیطه عاطفی:

- فراگیر بتواند:
- از به کارگیری آکوپیشن به عنوان ابزار درمانی بشناخت و درک خوبی به دست آورد.
- از به کارگیری سایر روش ها و مدالیتها برای رسیدن به آکوپیشن به عنوان هدف غایی و نهایی شناخت و درک خوبی به دست آورد.
- مشارکت در بحث گروهی و پرسش و پاسخ.

منابع	وسایل کمک آموزشی	زمان (دقیقه)	روش تدریس	محتوای درس
تمام منابع اعلام شده	پاورپوینت تخته وایت بورد	۱۲۰ دقیقه	یادگیری با رویکرد سخنرانی یادگیری مبتنی بر نمونه	<ul style="list-style-type: none"> • بیان اهداف جلسه • تعریف، توضیح و اهمیت آکوپیشن به عنوان ابزار مداخله

			موردی	<ul style="list-style-type: none"> تعریف، توضیح و اهمیت رسیدن به آکوپیشن به عنوان هدف غایی و نهایی. تعریف و توضیح اهمیت آکوپیشن به مثابه: هدف، ابزار، درمان و نقش آکوپیشن در مشارکت طی مراحل مختلف زندگی مشخص نمودن سرفصل مطالبی که جلسه ی آینده تدریس خواهد شد جهت پیش خوانی دانشجو. جمع بندی مطالب ارائه شده ارائه تکلیف برای جلسه آینده
ارزشیابی درس				
پرسش و پاسخ ابتدای جلسه آینده / ارزشیابی پایان ترم				

جلسه ۴

موضوع درس				
<ul style="list-style-type: none"> فعالیت های روزمره ی زندگی و فعالیت های کارساز روزمره ی زندگی بازی و اوقات فراغت(تفاوت ها و شباهت ها) و نقش آن در زندگی 				
اهداف رفتاری پایان درس				
<p style="text-align: right;">حیطه شناختی:</p> <ul style="list-style-type: none"> فراگیر بتواند با دانشجو با مداخلات مبتنی بر آکوپیشن (استفاده ابزاری و استفاده هدفمند) شود. <p style="text-align: right;">حیطه عاطفی:</p> <ul style="list-style-type: none"> فراگیر بتواند: مداخلات مبتنی بر آکوپیشن (Occupation based) را به خوبی بشناسد و درک کند. مداخلات متمرکز بر آکوپیشن (Occupation focus) را به خوبی بشناسد و درک کند. تفاوت مداخلات مبتنی بر آکوپیشن (Occupation based) را از مداخلات متمرکز بر آکوپیشن (Occupation focus) به خوبی بشناسد و درک کند. مشارکت در بحث گروهی و پرسش و پاسخ 				
منابع	وسایل کمک آموزشی	زمان (دقیقه)	روش تدریس	محتوای درس
تمام منابع اعلام شده	پاورپوینت تخته وایت بورد	۱۲۰ دقیقه	یادگیری با رویکرد سخنرانی یادگیری مبتنی بر بیمارنما	<ul style="list-style-type: none"> بیان اهداف جلسه تعریف، توضیح و اهمیت مداخلات مبتنی بر آکوپیشن (Occupation based). تعریف، توضیح و اهمیت مداخلات متمرکز بر آکوپیشن (Occupation focus). تعریف، توضیح و اهمیت مداخلات مبتنی بر فعالیت (Activity based). ارائه ی مثال های کاربردی از تفاوت های مداخلات مبتنی بر آکوپیشن (Occupation based).

				<p>مداخلات متمرکز بر آکوپیشن (Occupation focus based)، و مداخلات مبتنی بر فعالیت (Activity based).</p> <ul style="list-style-type: none"> • مشخص نمودن سرفصل مطالبی که جلسه ی آینده تدریس خواهد شد جهت پیش خوانی دانشجو. • جمع بندی مطالب ارائه شده • ارائه تکلیف برای جلسه آینده
کار/تجربه های عملی/تکالیف				
پرسش در رابطه با محتوای جلسه / ارزشیابی پایان ترم				
ارزشیابی درس				
پرسش و پاسخ ابتدای جلسه آینده / ارزشیابی پایان ترم				

جلسه ۵

موضوع درس				
<ul style="list-style-type: none"> • حیطه ها (Domain) و روند (Process) در کاردرمانی • بافتار و محیط (context and environment) 				
اهداف رفتاری پایان درس				
<p style="text-align: right;">حیطه شناختی:</p> <p>فراگیر بتواند با حیطه ها (domain) های آکوپیشن آشنا شود.</p> <p>فراگیر با حیطه ها (Domain) و روند (Process) در کاردرمانی بر اساس آخرین ورژن OTPF آشنا شود.</p> <p>فراگیر با بافتار و محیط (context and environment) آشنا شود</p> <p style="text-align: right;">حیطه عاطفی:</p> <ul style="list-style-type: none"> • فراگیر بتواند: • فعالیت های روزمره ی زندگی و فعالیت های کارساز روزمره ی زندگی را به خوبی شناخته و تفاوت این آکوپیشن ها را درک نماید. • بازی و اوقات فراغت (تفاوت ها و شباهت ها) و نقش آن در زندگی را به خوبی شناخته و تفاوت این آکوپیشن ها را درک نماید. • کار، تحصیل، مشارکت اجتماعی، و مدیریت سلامت خواب و استراحت در زندگی را به خوبی شناخته و نقش آن در زندگی را درک نماید. • حوزه (Domain) های کاردرمانی مبتنی بر OTPF را به خوبی بشناسد و درک کند. • روند (Process) کاردرمانی مبتنی بر OTPF را به خوبی بشناسد و درک کند. • مفهوم بافتار (Context) را به خوبی شناخته و درک کند. • مفهوم محیط (Environment) را به خوبی شناخته و درک کند • مشارکت در بحث گروهی و پرسش و پاسخ. 				
منابع	وسایل کمک آموزشی	زمان (دقیقه)	روش تدریس	محتوای درس
تمام منابع اعلام شده	پاورپوینت تخته وایت بورد	۱۲۰ دقیقه	یادگیری با رویکرد سخنرانی یادگیری مبتنی بر نمونه	<ul style="list-style-type: none"> • بیان اهداف جلسه • تعریف، توضیح و اهمیت فعالیت های روزمره ی زندگی و فعالیت های کارساز روزمره ی زندگی در

		موردی	<p>زندگی مراجعین.</p> <ul style="list-style-type: none"> تعریف، توضیح و اهمیت بازی و اوقات فراغت(تفاوت ها و شباهت ها) و نقش آن در زندگی مراجعین. تعریف، توضیح و اهمیت کار، تحصیل، مشارکت اجتماعی، و مدیریت سلامت خواب و استراحت در زندگی مراجعین. تعریف، توضیح و اهمیت استفاده از OTPF-4 به عنوان چارچوب مرجع. تعریف، توضیح و اهمیت آشنایی از حوزه (Domain) های کاردرمانی مبتنی بر OTPF. تعریف، توضیح و اهمیت آشنایی از روند (Process) کاردرمانی مبتنی بر OTPF. تعریف، توضیح و اهمیت بافتار (context) و اجزای آن در کاردرمانی و کاربرد آن در مداخلات. تعریف، توضیح و اهمیت محیط (environment) و اجزای آن در کاردرمانی و کاربرد آن در مداخلات مشخص نمودن سرفصل مطالبی که جلسه ی آینده تدریس خواهد شد جهت پیش خوانی دانشجو جمع بندی مطالب ارائه شده ارائه تکلیف برای جلسه آینده
کار/تجربه های عملی/تکالیف			معرفی نمونه موردی برای جلسه ی آینده
ارزشیابی درس			پرسش در رابطه با محتوای جلسه / ارزشیابی پایان ترم

جلسه ۶

موضوع درس

- الگوهای کارکردی (performance pattern)
- مهارت های کارکردی (performance skills)
- عوامل مرتبط با مراجع (client factors)

اهداف رفتاری پایان درس

حیطه شناختی:

- فراگیر بتواند با الگوهای کارکردی (performance pattern)، مهارت های کارکردی (performance skills) و عوامل مرتبط با مراجع (client factors) آشنا شود

حیطه عاطفی:

- فراگیر بتواند:
- الگوهای کارکردی (performance pattern) و اجزای آن شامل نقش ها، عادات و ... را به خوبی بشناسد و درک کند.
- مهارت های کارکردی (performance skills) و اجزای آن شامل مهارت های حرکتی و... را به خوبی بشناسد و درک کند.

- عوامل مرتبط با مراجع (client factors) و اجزای آن را به خوبی بشناسد و درک کند.
- مشارکت در بحث گروهی و پرسش و پاسخ.

منابع	وسایل کمک آموزشی	زمان (دقیقه)	روش تدریس	محتوای درس
تمام منابع اعلام شده	پاورپوینت تخته وایت بورد	۱۲۰ دقیقه	یادگیری با رویکرد سخنرانی یادگیری مبتنی بر بیمارنا	<ul style="list-style-type: none"> • بیان اهداف جلسه • تعریف، توضیح و اهمیت الگوهای کارکردی (performance pattern) و نقش آن ها در کاردرمانی و ارائه ی مداخلات. • تعریف، توضیح و اهمیت مهارت های کارکردی (performance skills) و نقش آن ها در کاردرمانی و ارائه ی مداخلات. • تعریف، توضیح و اهمیت عوامل مرتبط با مراجع (client factors) و نقش آن ها در کاردرمانی و ارائه ی مداخلات • مشخص نمودن سرفصل مطالبی که جلسه ی آینده تدریس خواهد شد جهت پیش خوانی دانشجویان. • جمع بندی مطالب ارائه شده
کار/تجربه های عملی/تکالیف				
مروری بر دروس تدریس شده و معرفی بر روی نمونه موردی				
ارزشیابی درس				
پرسش در رابطه با محتوای جلسه حاضر و جلسه قبل /ارزشیابی پایان ترم				

جلسه ۷

موضوع درس

- ارزیابی و ارزشیابی (assessment and evaluation)
- فرایند ارزیابی و درمان

اهداف رفتاری پایان درس

حیطه شناختی:

- فراگیر بتواند با مفاهیم مربوط به ارزیابی و ارزشیابی (assessment and evaluation) و فرایند ارزیابی و درمان (Intervention process) آشنا شود.
- **حیطه عاطفی:**
- فراگیر بتواند ارزیابی و ارزشیابی (assessment and evaluation) را به خوبی شناخته و از هم تفکیک کند
- فرایند ارزیابی و درمان در کاردرمانی را به خوبی شناخته و درک کند
- فراگیر در زمان تدریس، با حرکات سر و برقراری ارتباط چشمی نسبت به موضوع درس توجه نشان دهد.
- فراگیر در زمان تدریس، بصورت فعالانه در بحث های کلاسی شرکت می کند و به سوالات استاد پاسخ دهد.

منابع	وسایل کمک آموزشی	زمان (دقیقه)	روش تدریس	محتوای درس
تمام منابع اعلام شده	پاورپوینت تخته وایت بورد مولاژ	۱۲۰ دقیقه	یادگیری با رویکرد سخنرانی یادگیری مبتنی بر بیمارنا	<ul style="list-style-type: none"> • بیان اهداف جلسه • تعریف، توضیح و اهمیت ارزیابی و ارزشیابی (assessment and evaluation) در کاردرمانی. • تعریف، توضیح و اهمیت فرایند ارزیابی و درمان در کاردرمانی. • تعریف و توضیح ارزیابی Top-Down در کاردرمانی. • تعریف و توضیح ارزیابی Bottom-Up در کاردرمانی. • تعریف و توضیح انواع مداخلات در کاردرمانی بر اساس محتوای مطرح شده در OTPF-4 • مشخص نمودن سرفصل مطالبی که جلسه ی آینده تدریس خواهد شد جهت پیش خوانی دانشجویان. • جمع بندی مطالب ارائه شده • ارائه تکلیف برای جلسه آینده
ارزشیابی درس				
پرسش در رابطه با محتوای جلسه / ارزشیابی پایان ترم				

جلسه ۸

موضوع درس

سناریوی مبتنی بر مراجع و انجام یک ارزیابی Top-Down

اهداف رفتاری پایان درس

حیطه شناختی:

- فراگیر بتواند با آنالیز یک مراجع و انجام یک ارزیابی Top-Down آشنا شود.
- فرایند آنالیز مراجعین کاردرمانی را به صورت Top-Down درک کند.
- با ارائه ی یک درمان مبتنی بر آنالیز Top-Down آشنا شود.
- مشارکت در بحث گروهی و پرسش و پاسخ.

حیطه عاطفی:

- فراگیر در زمان تدریس، با حرکات سر و برقراری ارتباط چشمی نسبت به موضوع درس توجه نشان دهد.
- فراگیر در زمان تدریس، بصورت فعالانه در بحث های کلاسی شرکت می کند و به سوالات استاد پاسخ دهد.

منابع	وسایل کمک آموزشی	زمان (دقیقه)	روش تدریس	محتوای درس
-------	------------------	--------------	-----------	------------

تمام منابع اعلام شده	پاورپوینت تخته وایت بورد	۱۲۰ دقیقه	یادگیری با رویکرد سخنرانی یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی	<ul style="list-style-type: none"> • بیان اهداف جلسه • تعریف، توضیح و اهمیت ارزیابی Top-Down و ارائه • ی اهداف درمانی مبتنی بر آنالیز مراجع. • ارائه ی یک سناریو ی فرضی به دانشجویان و • درخواست انوام ارزیابی Top-Down و ارائه ی • مداخلات درمانی مبتنی بر آنالیز. • جمع بندی مطالب ارائه شده
ارزشیابی درس				
پرسش در رابطه با محتوای جلسه حاضر و جلسه قبل / ارزشیابی پایان ترم				